

Nr 10

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1965/66 inom handelsdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

DRIFTBUDGETEN**Tionde huvudtiteln****Handelsdepartementet**

1:o) **Handelsdepartementet: Krigsmaterielinspektionen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 (bilaga 12, punkt A 3, s. 14 o. 15 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1965) framlagda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet: Krigsmaterielinspektionen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kr.

Industri, hantverk och handel

2:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 1, s. 16—18), vilket innebär vissa personal- och tjänsteförändringar samt en väsentligen av löneomräkning föranledd anslagsökning med 376 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	926 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	18 000

3. Avlöningar till sakkunniga och tillfällig personal vid utrikes- och utredningsavdelningen, m. m., <i>förslagsvis</i>	155 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	1 722 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 372 000

Summa kr. 4 193 000

b) till *Kommerskollegium*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 4 193 000 kr.

3:o) **Kommerskollegium: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 2, s. 19), vilket innebär en anslagsökning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommerskollegium*: *Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 360 000 kr.

4:o) **Kommerskollegium: Befrämjande av landsbygdens elektrifiering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 3, s. 20—22), vilket innebär oförändrad ram för statlig kreditgaranti samt oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva att under budgetåret 1965/66 statlig garanti för lån till nyanläggnings- och upprustningsåtgärder berörande landsbygdens elnät må beviljas intill ett belopp av 6 000 000 kr.;

b) till *Kommerskollegium*: *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kr.

5:o) **Bergsstaten: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 4, s. 22 o. 23), innebärande en anslagshöjning med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för bergsstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	260 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	29 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	165 000

Summa kr. 454 000

b) till *Bergsstaten: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 454 000 kr.

6:o) **Bergsstaten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 5, s. 23), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bergsstaten: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 55 000 kr.

7:o) **Sprängämnesinspektionen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 6, s. 23 o. 24), innebärande viss personalförändring och en till väsentlig del av löneomräkning betingad anslagsökning med 82 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för sprängämnesinspektionen i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	90 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	235 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	185 000
	Summa kr. 510 000

c) till *Sprängämnesinspektionen: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 510 000 kr.

8:o) **Sprängämnesinspektionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 7, s. 24 o. 25), innebärande en anslagsökning med 14 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sprängämnesinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 56 000 kr.

9:o) **Statens elektriska inspektion: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 8, s. 25—27), vilket innebär vissa personalförändringar och en delvis av löneomräkning föranledd anslagsökning med 127 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för statens elektriska inspektion i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	277 000
2. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i> ..	55 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	332 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	348 000
Summa kr. 1 012 000	

c) till *Statens elektriska inspektion: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 012 000 kr.

10:o) **Statens elektriska inspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 9, s. 27 o. 28), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens elektriska inspektion: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 113 000 kr.

11:o) **Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 10, s. 28 o. 29), vilket innebär en anslagsökning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 14 000 kr.

12:o) **Statens institut för hantverk och industri: Avlöningar till viss personal.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 11, s. 29—31), vilket innebär viss personalförändring och en väsentligen av löneomräkning föranledd anslagsökning med 156 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för statens institut för hantverk och industri i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens institut för hantverk och industri, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	229 000
---	---------

2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	4 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. .	511 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	421 000

Summa kr. 1 165 000

c) till *Statens institut för hantverk och industri: Avlöningar till viss personal* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 165 000 kr.

13:o) *Statens institut för hantverk och industri: Vissa omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 12, s. 31), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för hantverk och industri: Vissa omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kr.

14:o) *Statens institut för hantverk och industri: Bidrag till kursverksamheten m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 13, s. 31—33), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för hantverk och industri: Bidrag till kursverksamheten m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 565 000 kr.

15:o) *Statens institut för hantverk och industri: Utrustning och inredning.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 14, s. 33), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för hantverk och industri: Utrustning och inredning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

16:o) *Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader.* Kungl. Maj:t har (punkt B 15, s. 34—38) föreslagit riksdagen att *dels* medgiva att statsgaranti för lån till hantverks- och industriföretag m. m. må under budgetåret 1965/66 beviljas intill ett belopp av 55 000 000 kr., *dels ock* till *Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 100 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 800 000 kr., varav 1 300 000 kr. utgör bidrag till företagareföreningarnas m. fl. administrationskostnader och återstoden subventioner till föreningarna för täckande av förluster å lånerörelsen. Såsom bidrag till företagareföreningarnas administrationskostnader har vidare för innevarande budgetår anvisats 1 200 000 kr. under förslagsanslaget *Bidrag till företagareföreningar: Räntegaranti* (jfr följande punkt).

- Kungl. Maj:ts förslag innebär
att ramen för statlig garanti åt hantverks- och industriföretag m. m. fastställs till oförändrat 55 milj. kr.;
- att såsom bidrag till företagareföreningarnas administrationskostnader under förevarande anslag anvisas ett belopp av oförändrat 1 300 000 kr.;
- att subventionsmedlen ökas med 300 000 kr. till 800 000 kr.;
- samt att till bidrag i form av räntegaranti anvisas 350 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft
dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ferdinand Nilsson m. fl.* (I: 89) och den andra inom andra kammaren av herrar *Börjesson* i Falköping och *Sjönell* (II: 113), i vilka motioner såvitt nu är i fråga hemställts, att riksdagen måtte besluta att till Bidrag till företagareföreningar m. fl. för budgetåret 1965/66 skall upptagas ett reservationsanslag av 3,7 milj. kr., varav för täckande av administrationskostnader 2,2 milj. kr. samt för eventuella förluster som icke bör belasta föreningarna 1,5 milj. kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Larfors* (I: 295) och den andra inom andra kammaren av herr *Nyström m. fl.* (II: 360), i vilka motioner hemställts att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag måtte till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2,4 milj. kr., varav 1,9 milj. kr. till bidrag till administrationskostnader och 0,5 milj. kr. till subventionsmedel;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Mattsson m. fl.* (I: 296) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i Umeå m. fl. (II: 359), i vilka motioner hemställts att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag måtte till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader anvisa ett reservationsanslag av 3 milj. kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg* (I: 461) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordgren m. fl.* (II: 561), i vilka motioner hemställts att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag måtte till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2,5 milj. kr., varav 2 milj. kr. till bidrag till administrationskostnader och 0,5 milj. kr. till subventionsmedel;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Erik Olsson* och *Wikberg* (I: 48) och den andra inom andra kammaren av herr *Nilsson* i Östersund m. fl. (II: 58), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1965/66 under anslaget Bidrag till företagareföreningar m. fl. anvisa ett med 100 000 kr. förhöjt belopp såsom särskilt bidrag till företagareföreningen i Jämtlands län för stöd åt småföretagsamheten inom länet.

Beträffande motiveringarna för de ifrågavarande motionsyrkandena hänvisar utskottet till motionerna I: 89, II: 360, II: 359, II: 561 och II: 58.

Utskottet. Enligt Kungl. Maj:ts förevarande förslag skulle statsgaranti för lån till hantverks- och industriföretag m. m. under nästa budgetår kunna beviljas intill ett belopp av 55 mkr. samt anslaget till företagareföreningarnas administrationskostnader upptas med 2,1 mkr. Det förra beloppet är lika med det för innevarande budgetår bestämda (bortsett från visst belopp på tilläggsstat), medan det senare beloppet innefattar en anslagshöjning med 0,3 mkr., föranledd av ökat behov av subventionsmedel. I de likalydande motionerna I: 48 och II: 58, I: 89 och II: 113, I: 295 och II: 360, I: 296 och II: 359 samt I: 461 och II: 561 påyrkas höjningar i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag beträffande bidraget till företagareföreningarnas administrationskostnader med belopp varierande mellan 0,1 och 1,6 mkr.

Utskottet har vid sin prövning av den föreliggande anslagsfrågan beaktat att den år 1962 tillsatta företagareföreningsutredningen enligt uppgift i årets riksdagsberättelse beräknas slutföra sitt arbete under innevarande år. Ett ställningstagande till anslagsfrågan i enlighet med de framförda motionsyrkandena förutsätter såvitt utskottet kan finna en närmare prövning av företagareföreningarnas verksamhet och engagemang i olika hänseenden, en prövning som enligt utskottets mening inte bör ske förrän resultatet av berörda utredning redovisats. I nuvarande läge har utskottet inte funnit tillräckliga skäl för avsteg från Kungl. Maj:ts förslag på förevarande punkt, vilket utskottet sålunda tillstyrker. I enlighet härmed avstyrker utskottet de i fråga om förevarande anslag föreliggande motionsyrkandena. Beträffande det särskilda yrkandet avseende stöd åt företagareföreningen i Jämtlands län får utskottet tillägga att motsvarande spørsmål nyligen varit föremål för prövning i samband med 1964 års riksdags beslut om riktlinjer för en aktiv lokaliseringspolitik (jfr prop. 1964: 185 s. 206 o. 207 samt BaU nr 48 s. 34).

Under åberopande av del anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 89 och II: 113, såvitt nu är i fråga, ävensom motionerna I: 48 och II: 58, I: 295 och II: 360, I: 296 och II: 359 samt I: 461 och II: 561,

a) medgiva att statsgaranti för lån till hantverks- och industriföretag m. m. må under budgetåret 1965/66 beviljas intill ett belopp av 55 000 000 kr.;

b) till *Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 100 000 kr.

17:o) **Bidrag till företagareföreningar: Rantegaranti.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 16, s. 38), vilket innebär en anslagsminskning med 850 000 kr., hemställer utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till företagareföreningar: Rätteggaranti* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kr.

18:o) **Täckande av förluster i anledning av statlig garanti för lån till hantverks- och industriföretag m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 17, s. 39), innebärande oförändrad anslagstilldelning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Täckande av förluster i anledning av statlig garanti för lån till hantverks- och industriföretag m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 000 kr.

19:o) **Bidrag till Sveriges standardiseringskommission.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 18, s. 39—43), vilket innebär en anslagsökning med 180 000 kr., varav 80 000 kr. avses för kommissionens arbete inom Svenska elektriska kommissionen (SEK) och 100 000 kr. för dess arbete för EFTA, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Sveriges standardiseringskommission* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 895 000 kr.

20:o) **Befrämjande av hemslöjden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 19, s. 43 o. 44), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av hemslöjden* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 266 000 kr.

21:o) **Bidrag till Svenska slöjdföreningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 20, s. 45), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska slöjdföreningen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 50 000 kr.

22:o) **Främjande av utrikeshandeln m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt B 21, s. 45—53) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 7 495 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår upptaget med 6 687 000 kr.

Beträffande departementschefens beräkning av medelsbehovet för budgetåret 1965/66 till de olika ändamålen under anslaget får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet s. 51—53.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Främjande av utrikeshandeln m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 7 495 000 kr.

Sveriges geologiska undersökning

23:o) Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 1, s. 54 o. 55), vilket innebär en väsentligen av löneomräkning föranledd anslagsökning med 459 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	546 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	1 625 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	868 000
	Summa kr. 3 040 000

b) till Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 040 000 kr.

24:o) Sveriges geologiska undersökning: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 2, s. 55 o. 56), innebärande en anslagsökning med 75 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till Sveriges geologiska undersökning: *Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 340 000 kr.

25:o) Sveriges geologiska undersökning: Kartarbeten m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 3, s. 57 o. 58), innebärande en anslagsökning med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till Sveriges geologiska undersökning: *Kartarbeten m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

26:o) Sveriges geologiska undersökning: Utrustning. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 4, s. 58 o. 59), vilket innebär en anslagsökning med 250 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till Sveriges geologiska undersökning: *Utrustning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 750 000 kr.

27:o) Sveriges geologiska undersökning: Prospektering. Kungl. Maj:t har (punkt C 5, s. 59—71) föreslagit riksdagen att till Sveriges geologiska undersökning: Prospektering för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 8 250 000 kr.

För den prospektering som Sveriges geologiska undersökning nu bedriver finns i gällande riksstat uppförda två olika anslag, nämligen till Malmletning (2 800 000 kr.) och till Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten (3 900 000 kr.). Kungl. Maj:ts förslag innebär att de båda anslagen slås samman till ett, eftersom verksamheten är likartad och i stort sett bedrivs med gemensam personal och utrustning. Det nya anslaget föreslås få titeln Sveriges geologiska undersökning: Prospektering.

Medelsanvisningen för de här ifrågavarande ändamålen föreslås ökad med tillhoppa 1 550 000 kr., varav för järnmalmsinventering 500 000 kr., för malmletningsverksamhet likaledes 500 000 kr., för en första etapp i ett i statsrådsprotokollet skisserat undersökningsprogram avseende kontinentalsockeln 400 000 kr. och för en försöksorganisation beträffande ett brunn- och borrharkiv 150 000 kr.

Beträffande närmare detaljer i ifrågavarande avseende får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet (s. 59 ff.). I fråga om kontinentalsockeln sammanhänger det föreslagna undersökningsprogrammet med den nyligen beslutade svenska anslutningen till 1958 års konvention i ämnet.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Svanström* och *Thorsten Larsson* (I: 200) och den andra inom andra kammaren av herr *Sjönell m. fl.* (II: 246), i vilka motioner hemställts att riksdagen vid behandlingen av statsverkspropositionen i förevarande del måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala angelägenheten av att exploateringen av naturtillgångar som olje- och naturgasfyndigheter inom område under vårt lands överhöghet förbehålles svenska intressen.

Beträffande motiveringen för detta motionsyrkande hänvisar utskottet till motionen II: 246.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt avser att de hittillsvarande anslagen till malmletning och till järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten sammanslås till ett nytt anslag till prospektering. I förhållande till de nuvarande anslagen sammanslagna innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagsökning med 1 550 000 kr. Utskottet tillstyrker det ifrågavarande förslaget.

I den för nästa budgetår avsedda anslagssumman har inräknats ett belopp av 400 000 kr. för påbörjande av en första etapp i ett undersökningsprogram rörande exploateringsvärda fyndigheter inom det svenska området av kontinentalsockeln. Med hänsyn till den stora betydelse ifrågavarande

spörsmål kan komma att få för vår råvaruförsörjning bör som departementschefen framhållit det skisserade undersökningsprogrammet snarast påbörjas. Om särskilt medelsbehov härför skulle uppkomma redan under innevarande budgetår har utskottet intet att erinra mot att det nuvarande anslaget till malmletning tas i anspråk härför.

I de likalydande motionerna I: 200 och II: 246 hemställs att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala angelägenheten av att exploateringen av naturtillgångar som olje- och naturgasfyndigheter inom område under vårt lands överhöghet förbehålls svenska intressen. Utskottet vill i anledning härav fästa uppmärksamheten vid att den för ögonblicket aktuella frågan endast avser anslag för igångsättande av vissa undersökningar för bedömning av förutsättningarna för en vidare prospektering. Den i motionerna väckta frågan avser emellertid att riksdagen skulle göra ett uttalande med avseende på den framtida exploateringen av eventuella naturtillgångar av här avsett slag. Då anledning till något ställningstagande härutinnan från riksdagens sida inte föreligger i det sammanhang varom nu är fråga anser utskottet att motionerna inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd. I övrigt må erinras om att, enligt vad i statsrådsprotokollet anförts, utredning avses skola ske om de villkor på vilka undersökning och bearbetning av naturtillgångar på svenskt sockelområde må äga rum.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

- a) att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 8 250 000 kr.;
- b) att motionerna I: 200 och II: 246 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

28:o) **Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 6, s. 71 o. 72), vilket innebär en anslagsökning med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kr.

Teknisk provnings- och försöksverksamhet

29:o) **Statens provningsanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt D 1, s. 73—79) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa av departementschefen förordad ny personalförteckning för statens provningsanstalt, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66, *dels ock* till Statens provningsanstalt: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 5 406 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär,

att anstalten fr. o. m. nästa budgetår erhåller *ett* anslag för samtliga avlöningar och *ett* anslag för samtliga omkostnader, vardera anslaget avseende verksamheten i dess helhet (jfr nästföljande punkt);

att i samband därmed en ekonomisk ram fastställs för den verksamhet, den s. k. allmänna verksamheten, vars kostnader hittills belastat avlönings- och omkostnadsanslagen, varvid liksom f. n. denna verksamhet förutsatts inte omfattas av det krav på kostnadstäckning som även i fortsättningen bör gälla i uppdragsverksamheten;

att nuvarande två personalförteckningar för anstalten och dess uppdragsverksamhet slås ihop;

att vissa personal- och tjänsteförändringar genomförs;

samt att medlen för avlöningar till extrapersonal jämte rörligt tillägg räknas upp med 500 000 kr. och att medel beräknas för löneomräkning.

Anslaget föreslås skola uppföras med (4 360 000 + 1 046 000) 5 406 000 kr.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits fastställa ny personalförteckning för statens provningsanstalt;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	352 000
2. Arvoden bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	6 000
3. Avlöningar till extra personal jämte rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 354 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	2 225 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 469 000
	Summa kr. 5 406 000

c) till *Statens provningsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 5 406 000 kr.

30:o) *Statens provningsanstalt: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 2, s. 79—82), vilket innebär en anslagsökning med 297 000 kr. (jfr nästföregående punkt), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 203 000 kr.

31:o) **Statens provningsanstalt: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 3, s. 82), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Utrustning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kr.

32:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 4, s. 82—85), vilket innebär viss personal- och tjänsteförändring samt en anslagsökning med 134 000 kr., huvudsakligen föranledd av löneomräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens skeppsprovninganstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	46 000
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 000
3. Avlöningar till extra tjänstemän, verkstadsarbetare och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	509 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	748 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	452 000

Summa kr. 1 758 000

b) till *Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 758 000 kr.

33:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 5, s. 85), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skeppsprovninganstalt: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 217 000 kr.

34:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 6, s. 85 o. 86), vilket innebär en anslagsökning

med 35 000 kr. och avser anskaffning av en anläggning för digital mätvärdesregistrering, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skeppsprovvningsanstalt: Utrustning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

35:o) *Statens skeppsprovvningsanstalt: Kavitationslaboratorium*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 7, s. 86—88) — enligt vilket kostnaderna för förordat laboratorium avses skola fördelas med 2,3 milj. kr. på budgetåret 1965/66 och 1,2 milj. kr. på budgetåret 1966/67 — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skeppsprovvningsanstalt: Kavitationslaboratorium* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kr.

Teknisk forskning

36:o) *Bidrag till Ingeniörsvetenskapsakademien*. Kungl. Maj:t har (punkt E 3, s. 89—91) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 676 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 541 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär,

att anslaget för den centrala verksamheten höjs med 25 000 kr.;

att 100 000 kr. anvisas för att tillsätta en teknisk-vetenskaplig kontaktman knuten till OECD-delegationen i Paris;

samt att ytterligare 10 000 kr. anslås till den teknisk-vetenskapliga kontaktverksamheten i Sovjetunionen.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av fru *Sjövall* och herr *Enskog* väckt motion (II: 155), vari hemställts att riksdagen måtte till *Bidrag till Ingeniörsvetenskapsakademien* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 896 000 kr., varav 220 000 kr. för teknisk-vetenskaplig kontaktverksamhet i Japan.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. Den i motionen berörda frågan om anslag till teknisk-vetenskaplig kontaktverksamhet i Japan har enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet varit föremål för prövning i samband med Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, varvid departementschefen förklarar sig inte beredd att nu tillstyrka medel för ändamålet. Utskottet anser sig inte böra förordna avvikelser från Kungl. Maj:ts anslagsäskande på denna punkt och avstyrker

fördenskull det föreliggande motionsyrkandet. Utskottet förutsätter emellertid härvid att ifrågakvarande spörsmål ägnas fortsatt uppmärksamhet från departementschefens sida och att, i den mån förutsättningar härför befinns föreligga, förslag i ämnet föreläggs riksdagen. I detta sammanhang vill utskottet erinra om att utskottet i det föregående (punkt 22) tillstyrkt medelsanvisning bl. a. för inrättande av en handelssekreterartjänst i Japan.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II:155, till *Bidrag till Ingeniörsvetenskapsakademien* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 676 000 kr.

37:o) **Bidrag till Svenska träforskningsinstitutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 4, s. 91), vilket innebär en av ökade löne- och arvodeskostnader m. m. betingad avtalsenlig anslagsökning med 265 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska träforskningsinstitutet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 240 000 kr.

38:o) **Bidrag till Svenska textilforskningsinstitutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 5, s. 92 o. 93), vilket innebär en anslagsökning med 36 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal med Stiftelsen Svensk textilforskning om provisorisk förlängning av 1960 års avtal om driften av Svenska textilforskningsinstitutet under tiden från och med den 1 juli 1965 långt till och med utgången av juni 1967;

b) till *Bidrag till Svenska textilforskningsinstitutet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 397 000 kr.

39:o) **Bidrag till Institutet för metallforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 6, s. 93), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Institutet för metallforskning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 301 000 kr.

40:o) **Bidrag till Svenska institutet för konserveringsforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 7, s. 93 o. 94), vilket innebär en anslagsökning med 101 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska institutet för konserveringsforskning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 942 000 kr.

41:o) **Bidrag till Institutet för optisk forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 8, s. 94 o. 95), innebärande en anslagshöjning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal med Stiftelsen Svensk optikforskning om provisorisk förlängning av 1960 års avtal om driften av Institutet för optisk forskning under tiden från och med den 1 juli 1965 längst till och med utgången av juni 1967;

b) till *Bidrag till Institutet för optisk forskning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 190 000 kr.

42:o) **Bidrag till Svenska silikatforskningsinstitutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 9, s. 95 o. 96), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska silikatforskningsinstitutet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 134 000 kr.

43:o) **Institutet för verkstadsteknisk forskning: Driftsbidrag.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 10, s. 96), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Institutet för verkstadsteknisk forskning: Driftbidrag* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kr.

44:o) **Institutet för verkstadsteknisk forskning: Bidrag till utläggning av forskningsuppdrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 11, s. 96 o. 97), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Institutet för verkstadsteknisk forskning: Bidrag till utläggning av forskningsuppdrag* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

45:o) **Bidrag till Tekniska nomenklaturcentralen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 12, s. 97), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Tekniska nomenklaturcentralen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 15 000 kr.

Atomenergiverksamhet

46:o) **Delegationen för atomenergifrågor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 1, s. 98 o. 99), vilket innebär en anslagsminskning med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Delegationen för atomenergifrågor* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 160 000 kr.

47:o) **Atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi.** Kungl. Maj:t har (punkt F 2, s. 99—120) föreslagit riksdagen att *dels* till Atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 98 000 000 kr., *dels ock* godkänna vad departementschefen anfört om försäkring av Aktiebolaget Atomenergis egendom mot atomrisk.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 108 000 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär,

att Aktiebolaget Atomenergis byggnadsavdelning, sedan de egna omfattande anläggningsarbetena slutförts, utnyttjas vid genomförandet av främst olika statliga byggnadsprojekt, varvid förutsätts att verksamheten handhas på kommersiell basis av ett för ändamålet bildat företag;

att för Aktiebolaget Atomenergis allmänna verksamhet under nästa budgetår anvisas tillhoppa 103 milj. kr., varav 98 milj. kr. under förevarande anslag och 5 milj. kr. under Fonden för låneunderstöd;

samt att den särskilda försäkringen av bolagets egendom för atomrisker slopas och staten ikläder sig självrisk i ifrågavarande hänseende, varvid förutsätts att medelsbehovet för ersättningsanskaffning eller andra åtgärder i anledning av skada får täckas genom anslagsanvisning eller i brådskande fall genom disposition av anslaget till oförutsedda utgifter.

I samband med behandlingen av förevarande anslag på driftbudgeten har i statsverkspropositionen upptagits frågan om genomförandet av 1963 års riksdags beslut rörande Marvikens kraftstation. Kungl. Maj:ts förslag härutinnan avser anvisande av vissa anslag under kapitalbudgeten, nämligen till kraftstationer på statens vattenfallsverks fond (33 mkr.) och till lån till Aktiebolaget Atomenergi på fonden för låneunderstöd (63 mkr.). För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats 30 resp. 42 mkr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Stefanson* och *Hilding* (I: 460) och den andra inom andra kam-

maren av herr *Antby m. fl.* (II: 550), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte uttala, att ombildning av Aktiebolaget Atomenergis byggnadsavdelning till fristående företag i enlighet med departementschefens förslag inte kommer till stånd och att byggnadsavdelningen avvecklas successivt allteftersom byggnadsbehoven fyllts;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Åkerlund* (I: 464) och den andra inom andra kammaren av herrar *Carlshamre* och *Lothigius* (II: 553), i vilka motioner yrkats att riksdagen måtte dels avslå Kungl. Maj:ts förslag om fortsatt utbyggnad av Marvikens atomkraftstation, dels ock i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t, under beaktande av den kritik mot det nuvarande utvecklingsarbetet som framförts beträffande bl. a. kostnadsutvecklingen, måtte låta utreda frågan om Marvikens utnyttjande för energialstring i andra former.

Beträffande motiveringarna för de ifrågakvarande motionsyrkandena hänvisar utskottet till motionerna I: 460 och I: 464.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, vilket avser anslagsanvisning på driftbudgeten för Atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi, har inte givit utskottet anledning till erinran. Utskottet biträder likaledes förslaget om att staten ikläder sig självrisk beträffande försäkring av bolagets egendom mot atomrisk.

Frågan om anslag till fortsatt utbyggnad av Marvikens kraftstation behandlas i statsverkspropositionen under förevarande anslagsrubrik medan däremot själva anslagsäskandena framställs under två punkter på kapitalbudgeten. Utskottet följer i detta utlåtande samma behandlingsmetod och diskuterar i enlighet härmed själva sakfrågan i ämnet under förevarande punkt.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att Marvikenanläggningen skall komma till stånd i enlighet med 1963 års riksdags beslut, varvid anslag äskas med sammanlagt 96 mkr.; härav belöper 33 mkr. på kraftstationer på statens vattenfallsverks fond och 63 mkr. på lån till Aktiebolaget Atomenergi på fonden för låneunderstöd. I de likalydande motionerna I: 464 och II: 553 yrkas avslag på förslaget om fortsatt utbyggnad av Marvikenanläggningen samt skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning av frågan om Marvikens utnyttjande för energialstring i andra former.

Utskottet har ägnat den föreliggande frågan en ingående prövning och därvid inhämtat upplysningar från företrädare för olika av densamma berörda intressenter. Utskottet har härvid för egen del kommit till den uppfattningen att vad i olika sammanhang anförts till stöd för att arbetet på Marvikenanläggningen fullföljs i enlighet med tidigare beslut utgör tillräckliga skäl för att så sker. Särskilt är här att uppmärksamma anläggningens betydande värde ur erfarenhetssynpunkt. Utskottet ansluter sig därför till vad i statsrådsprotokollet anförts i denna fråga och kan sålunda inte bi-

träda den i motionerna I: 464 och II: 553 framförda uppfattningen. Hemställan om anslag gör utskottet i det följande under vederbörande punkter på kapitalbudgeten.

I statsrådsprotokollet berörs även frågan om uranverket i Ranstad som beräknas bli driftklart vid mitten av innevarande år. Departementschefen förordar att verket provkörs och att frågan om anläggningens fortsatta drift för uranproduktion prövas sedan resultatet av provdriften föreligger. Utskottet begränsar sig i detta sammanhang till att uttala att det synes angeläget att provdriften kommer i gång i syfte att vinna erforderliga erfarenheter beträffande den fortsatta utvecklingen.

I statsrådsprotokollet förordas att bolagets byggnadsavdelning, sedan de egna anläggningsarbetena slutförts, utnyttjas vid genomförande av främst olika statliga byggnadsprojekt och att verksamheten därvid handhas på kommersiell basis av ett för ändamålet bildat företag. I de likalydande motionerna I: 460 och II: 550 yrkas att riksdagen skulle uttala att ombildning av byggnadsavdelningen till fristående företag ej bör komma till stånd och att avdelningen bör avvecklas successivt allteftersom byggnadsbehoven fyllts. Enligt utskottets uppfattning är det av stor vikt att den betydande sakkunskap beträffande byggnader och andra lokaler för forskning och utvecklingsarbete inom ifrågavarande område, som vunnits inom byggnadsavdelningen, kan tillvaratas även i fortsättningen. Då detta endast i obetydlig omfattning torde kunna ske inom bolaget är det naturligt att andra statliga anläggningsprojekt kommer i blickpunkten. Utskottet har för egen del inte något att erinra mot den av departementschefen angivna lösningen och anser sig därför inte böra biträda det i motionerna I: 460 och II: 550 framställda yrkandet.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet under förevarande punkt,

a) att riksdagen må till *Atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 98 000 000 kr.;

b) att riksdagen må godkänna vad i statsrådsprotokollet anförts om försäkring av Aktiebolaget Atomenergis egendom mot atomrisk;

c) att motionerna I: 460 och II: 550 icke må av riksdagen bifallas;

d) att motionerna I: 464 och II: 553, såvitt de avser skrivelse till Kungl. Maj:t, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

48:0) **Internationellt atomenergisamarbete.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 3, s. 120—123), vilket innebär en anslagsminskning med 2 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Internationellt atomenergisamarbete* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kr.

Pris- och konkurrensförhållanden m. m.

49:o) Näringsfrihetsrådet: **Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 1, s. 124), vilket innebär en anslagsökning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för näringsfrihetsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	30 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	117 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	21 000
	<hr/>
	Summa kr. 168 000

b) till *Näringsfrihetsrådet: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 168 000 kr.

50:o) Näringsfrihetsrådet: **Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 2, s. 124 o. 125), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Näringsfrihetsrådet: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kr.

51:o) Statens institut för konsumentfrågor: **Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt G 7, s. 132—134) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens institut för konsumentfrågor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66, *dels ock* till Statens institut för konsumentfrågor: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 2 080 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 806 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär viss personalförändring, höjning av posten för avlöningar till expertis och tillfällig personal samt i övrigt viss av löneomräkning föranledd anslagsökning.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Hamrin-Thorell* och herr *Eric Gustaf Peterson* (I: 86) och den andra inom andra kammaren av herr *Nihlfors* och fröken *Elmén* (II: 115), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte besluta att upplysningscentraler för konsumentfrågor inrättas i Göteborg, Malmö och Umeå samt att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålles att frågan om att till dessa upplysningscentraler knyta lokala konsumentgrupper upptas till prövning.

Beträffande motiveringen för de ifrågavarande motionsyrkandena får utskottet hänvisa till motionen I: 86.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förevarande förslag till medelsanvisning till avlöningar vid statens institut för konsumentfrågor tillstyrkes av utskottet.

I motionerna I: 86 och II: 115 yrkas att riksdagen beslutar att upplysningscentraler för konsumentfrågor inrättas i Göteborg, Malmö och Umeå. Något yrkande om anslag framställs emellertid inte, varför ett bifall till motionsyrkandet förutsätts inte beröra avlönings- och omkostnadsanslagen för nästa budgetår. Utskottet får erinra om att frågan om inrättande av upplysningscentraler var föremål för prövning vid framläggandet av Kungl. Maj:ts proposition 1964: 91. Härvid ansågs att frågan härom, i vad avser de i motionerna berörda städerna, borde prövas senare, sedan ytterligare erfarenheter av rådgivningsverksamheten vunnits. Ett vid riksdagsbehandlingen väckt motionsyrkande av samma innebörd som det nuvarande avstyrktes av utskottet i dess utlåtande nr 117 och riksdagen beslöt i enlighet härmed. Då enligt utskottets mening tillräckliga erfarenheter inte ännu föreligger för ett beslut om en utvidgning av verksamheten på denna punkt får utskottet avstyrka även de nu föreliggande motionsyrkandena i ämnet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

- a) godkänna följande avlöningsstat för statens institut för konsumentfrågor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	63 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	5 000
3. Avlöningar till expertis och tillfällig arbetskraft, inberäknat rörligt tillägg	215 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	1 122 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	675 000

Summa kr. 2 080 000

b) till *Statens institut för konsumentfrågor: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 080 000 kr.;

II. att motionerna I: 86 och II: 115 icke må av riksdagen bifallas.

52:o) **Statens institut för konsumentfrågor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 8, s. 134—136), vilket innebär en huvudsakligen till posten Publikationstryck hänförlig kostnadsökning med 177 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för konsumentfrågor: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 799 000 kr.

53:o) **Statens institut för konsumentfrågor: Upplysningsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 9, s. 136), vilket innebär en anslagsökning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för konsumentfrågor: Upplysningsmateriel* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kr.

54:o) **Statens konsumentråd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 10, s. 137 o. 138), vilket innebär en anslagsökning med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens konsumentråd* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 147 000 kr.

55:o) **Konsumentvaruforskning och konsumentupplysning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 11, s. 138—140), vilket innebär en anslagsökning med 390 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Konsumentvaruforskning och konsumentupplysning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 1 940 000 kr.

56:o) **Bidrag till varudeklarationsnämnden.** Kungl. Maj:t har (punkt G 12, s. 140 o. 141) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 400 000 kr.

Ifrågakvarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 350 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att anslaget med hänsyn till ökade lönekostnader för personalen vid nämndens kansli räknas upp med 50 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ranmark m. fl.*, (I: 198) och den andra inom andra kammaren av herr *Nihl-*

fors m. fl. (II: 241), i vilka motioner hemställts att riksdagen beslutar att till Bidrag till varudeklarationsnämnden för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 500 000 kr.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen II: 241.

Utskottet. Vid framläggandet i statsverkspropositionen av förslag angående uppräknig av förevarande anslag med 50 000 kr. har beaktats att statens konsumentråd föreslagits skola erhålla en ansenlig ökning av sitt forsknings- och upplysningsanslag, varigenom även varudeklarationsnämnden förutsatts få möjlighet att finansiera en beräknad ökning av verksamheten inom nämnden. Under erinran om att utskottet under nästföregående punkt tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag angående anslag till konsumentvaruforskning och konsumentupplysning har utskottet funnit sig böra tillstyrka att det nu ifrågavarande anslaget till varudeklarationsnämnden upptas med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet. I enlighet härmed avstyrker utskottet yrkandet i motionerna I: 198 och II: 241.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 198 och II: 241, till *Bidrag till varudeklarationsnämnden* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 400 000 kr.

Patent- och registreringsväsendet m. m.

57:0) **Patent- och registreringsverket: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 1, s. 142—147), vilket innebär vissa personal- och tjänsteförändringar samt en väsentligen av löneomräkning föranledd anslagsökning med 1 442 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 780 000
2. Arvoden bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 431 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 786 000

Summa kr. 14 004 000

b) till *Patent- och registreringsverket: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 14 004 000 kr.

58:o) *Patent- och registreringsverket: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 2, s. 147—149), vilket innebär en anslagsökning med 520 000 kr., huvudsakligen hänförlig till posten Publikationstryck, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Patent- och registreringsverket: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 208 000 kr.

59:o) *Svenska uppfinnarkontoret: Administrationskostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 3, s. 149 o. 150), vilket innebär en anslagsökning med 47 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Svenska uppfinnarkontoret: Administrationskostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 356 000 kr.

60:o) *Svenska uppfinnarkontoret: Understödjande verksamhet*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 4, s. 151), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Svenska uppfinnarkontoret: Understödjande verksamhet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kr.

61:o) *Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 5, s. 151), vilket innebär en anslagsökning med 45 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 550 000 kr.

Ekonomisk försvarsberedskap

62:o) *Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 1, s. 152—156), vilket innebär vissa personal- och tjänsteförändringar samt en väsentligen av löneomräkning föranledd anslagsökning med 413 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap, att tillämpas tills vidare under budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	227 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	26 000
3. Ersättning till expertis och tillfällig arbetskraft, inberäknat rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> ..	226 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	1 097 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	751 000
	Summa kr. 2 327 000

c) till *Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 327 000 kr.

63:o) *Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 2, s. 156 o. 157), vilket innebär en anslagsökning med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap*: *Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 241 000 kr.

64:o) *Omkostnader för statlig lagerhållning m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 3, s. 157—159), vilket innebär en anslagsökning med 6 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Omkostnader för statlig lagerhållning m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 42 850 000 kr.

65:o) *Distributionsmateriel för olja*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 4, s. 159 o. 160), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Distributionsmateriel för olja* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 550 000 kr.

66:o) *Bidrag till uppförande av bombsäkra cisternanläggningar för flytande bränslen*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 5, s. 160) hemställer utskottet,

att riksdagen må medge att återstående medel av det på riksstaten för budgetåret 1957/58 uppförda reservationsanslaget *Bidrag till uppförande av bombsäkra cisternanläggningar för flytande bränslen* må disponeras jämväl under budgetåret 1965/66.

Diverse

67:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 1, s. 161) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 2 744 000 kr.

68:o) **Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 2, s. 161—165), vilket innebär en anslagsökning med 400 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 2 700 000 kr.

69:o) **Turistpropaganda i Amerikas förenta stater.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 3, s. 165), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Turistpropaganda i Amerikas förenta stater* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 104 000 kr.

70:o) **Avsättning till fonden för idrottens främjande.** Kungl. Maj:t har (punkt J 4, s. 165—175) föreslagit riksdagen att till Avsättning till fonden för idrottens främjande för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 20 375 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 17 000 000 kr.

Departementschefen har till stöd för den av honom förordade anslagsökningen med 3 375 000 kr. åberopat: Idrottssammanslutningarna bör ges ytterligare möjligheter att utveckla bland annat konsulent- och instruktörsverksamheten för att härigenom stödja ungdomsidrotten. Även beträffande bidragen till större idrottsanläggningar föreligger ett behov som motiverar en höjning av bidraget till fonden. Medel behövs också för att förbereda Sveriges deltagande i 1968 års olympiska spel. Korporationsidrottsförbun-

det bör ges möjligheter att ytterligare förstärka sin ombudsmannaorganisation. Även den s. k. handikappidrotten bör stödjas kraftigare.

Bidrag till amatörridsportens organisationer föreslås skola från och med budgetåret 1965/66 anvisas över idrottsfonden. För nästkommande budgetår har därför 375 000 kr. räknats in i det belopp som sätts av till fonden. Ett visst odisponerat belopp av det under nionde huvudtiteln uppförda anslaget Befrämjande av husdjursaveln m. m. har förutsatts skola föras till idrottsfonden för att användas som bidrag till ridhusanläggningar m. m.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Sundin* (I: 260) och den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II: 237), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte till Avsättning till fonden för idrottens främjande för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag om 22 milj. kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Erik Svedberg m. fl.* (I: 298) och den andra inom andra kammaren av herr *Kellgren m. fl.* (II: 358), i vilka motioner hemställts att Sveriges schackförbund för budgetåret 1965/66 tilldelas ett statsanslag om 75 000 kr., varvid fonden för idrottens främjande uppräknas med motsvarande belopp;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Segerstedt Wiberg* (I: 199) och den andra inom andra kammaren av herr *Sjöholm m. fl.* (II: 244), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att av anslaget till Avsättning till fonden för idrottens främjande intet belopp får användas för boxningsändamål och att ett belopp motsvarande det som nästföregående år utgick för sådant ändamål i stället skall användas till idrott för handikappade.

Beträffande motiveringarna för de ifrågavarande motionsyrkandena hänvisar utskottet till motionerna II: 237, II: 358 och II: 244.

Utskottet. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle förevarande anslag höjas med inte mindre än 3 375 000 kr., d. v. s. med nära 20 procent. Utskottet har med beaktande av vad i statsrådsprotokollet anförts till stöd för detta förslag ansett sig böra tillstyrka detsamma. En ytterligare anslagshöjning av i motionerna I: 260 och II: 237 yrkad omfattning kan utskottet inte förorda.

I motionerna I: 298 och II: 358 påyrkas en uppräknning av förevarande anslag med 75 000 kr., vilket belopp avsetts som statsanslag till Sveriges schackförbund. Enligt utskottets mening bör ett eventuellt stöd till schackverksamheten inte tillgodoses genom bidrag från idrottsanslaget utan i annan ordning. Vad i motionerna anförts synes utskottet ineffatta skäl för

att frågan om ökat statligt bidrag till nämnda verksamhet ägnas uppmärksamhet genom Kungl. Maj:ts försorg. Utskottet föreslår att riksdagen, i anledning av motionerna I: 298 och II: 358, i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet här anfört.

I motionerna I: 199 och II: 244 yrkas att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära att av förevarande anslag intet belopp får användas för boxningsändamål och att ett visst belopp i stället skall användas till idrott för handikappade. Utskottet vill erinra om att riksdagen tidigare vid olika tillfällen intagit den ståndpunkten, att riksdagen inte lämpligen borde uttala sig om vilka idrottsgrenar som borde komma i fråga för erhållande av bidrag från förevarande anslag och att det borde ankomma på Riksidrottsförbundet att bestämma i fördelningsfrågan. Under hänvisning till denna av riksdagen hävdade principiella uppfattning finner sig utskottet inte böra tillstyrka det ifrågavarande motionsyrkandet. Utskottet vill emellertid liksom i tidigare sammanhang understryka, att det är angeläget att de för denna sports bedrivande ansvariga vidtar åtgärder för att i möjligaste mån minska riskerna för dess utövare. I övrigt må erinras om att en undersökning av boxningens skadeverkningar avses skola ske genom Nordiska rådet.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

a) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 260 och II: 237, till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 20 375 000 kr.;

b) att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 298 och II: 358, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört;

c) att motionerna I: 199 och II: 244 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

71:o) **Avsättning till fonden för friluftslivets främjande.** Kungl. Maj:t har (punkt J 5, s. 175 o. 176) föreslagit riksdagen att till förevarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 3 000 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2 600 000 kr.

Departementschefen har i avvaktan på att fritidsutredningen lägger fram sitt betänkande tillstyrkt att avsättningen till fonden höjs med 400 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lager* och *Adolfsson* (I: 3) och den andra inom andra kammaren av herr *Hermansson m. fl.* (II: 3), i vilka motioner hemställts att riksdagen

till fonden för friluftslivets främjande måtte anvisa ett belopp av 6,5 milj. kr. i enlighet med vad statens friluftsnämnd hemställt;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Sundin* (I: 194) och den andra inom andra kammaren av herrar *Ohlin* och *Hedlund* (II: 242), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 5 milj. kr., att disponeras i enlighet med vad statens friluftsnämnd förordat;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Arne Pettersson* och *Palm* (I: 297) och den andra inom andra kammaren av herr *Carlsson* i Tyresö *m. fl.* (II: 355), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag motsvarande vad som föreslagits av fritidsutredningen, d. v. s. 5,1 milj. kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Schött* och fröken *Stenberg* (I: 458) och den andra inom andra kammaren av herr *Lothigius* (II: 557), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag å 6,5 milj. kr., att disponeras i enlighet med vad statens friluftsnämnd förordat.

Beträffande motiveringarna för de ifrågavarande motionsyrkandena hänvisar utskottet till motionerna II: 3, II: 242, II: 355 och II: 557.

Utskottet. Enligt vad som framgår av årets riksdagsberättelse avser 1962 års fritidsutredning att i slutet av 1965 avge slutbetänkande rörande anläggningar för det rörliga friluftslivet. Med beaktande härav anser sig utskottet f. n. böra begränsa sig till att tillstyrka den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av förevarande anslag. I enlighet härmed avstyrker utskottet anslagsyrkandena i de föreliggande motionerna.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 3 och II: 3, I: 194 och II: 242, I: 297 och II: 355 samt I: 458 och II: 557, till *Avsättning till fonden för friluftslivets främjande* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 3 000 000 kr.

72:o) **Kostnader för vissa nämnder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 6, s. 176 o. 177), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för vissa nämnder m. m.* för budgetåret 1965/65 anvisa ett förslagsanslag av 210 000 kr.

73:o) **Bidrag till vissa internationella byråer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 7, s. 177 o. 178), vilket innebär en anslagsökning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa internationella byråer m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 149 000 kr.

74:o) **Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 8, s. 178), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens affärsverksfonder

Statens vattenfallsverk

75:o) **Kraftstationer m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt I: D 1, s. 179—199) föreslagit riksdagen att till Kraftstationer m. m. för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 310 000 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 330 000 000 kr. Under anslaget har för innevarande budgetår anvisats 30 000 000 kr. till Marvikenprojektet (jfr punkt 47 i det föregående).

Kungl. Maj:ts förslag innebär att förevarande anslag beräknas under hänsynstagande till att en marginal utöver investeringsramen bör finnas för att möjliggöra en sådan ökning av medelsförbrukningen under löpande budgetår som må påkallas av konjunkturmässiga eller andra skäl. Anslaget föreslås med beaktande av beräknad behållning vid utgången av innevarande budgetår skola uppföras med 310 milj. kr. Härav avses ett belopp av 33 milj. kr. för Marvikens atomkraftstation; för samma ändamål äskas 63 milj. kr. under Fonden för låneunderstöd (jfr punkt 81 nedan).

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått *dels de under punkten 47 omnämnda motionerna I: 464 och II: 553; dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar Johan Olsson och Wikberg (I: 292) och den andra inom andra*

kammaren av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.* (II: 352), i vilka motioner yrkats att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t medverkar till en sänkning av vattenfallsstyrelsens eltariffer i det norrländska taxeområdet enligt lokaliseringsutredningens förslag.

Beträffande motiveringarna för de ifrågavarande motionsyrkandena hänvisar utskottet till motionerna I: 464 och II: 352.

Utskottet. Enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet beräknas elkonsumtionen i hela landet öka från nära 45 miljarder kilowattimmar år 1965 till 60 miljarder år 1970 och 80 miljarder år 1975. Kraftbehovet inom vattenfallsverkets distributionsområden beräknas motsvara en årlig tillväxt av 4,8 procent för 1960-talet och 5,2 procent för förra hälften av 1970-talet. Med gällande förutsättningar beträffande belastning och utbyggnad beräknas torrårssäkerhet föreligga inom såväl vattenfallsverkets distributionsområden som landet i dess helhet under återstoden av 1960-talet.

Utskottet har inte funnit något att erinra mot den i statsrådsprotokollet för nästa budgetår förordade investeringsramen om 325 mkr., innebärande en sänkning med 35 mkr. i förhållande till innevarande budgetår.

Utskottet tillstyrker att investeringsanslaget till kraftstationer *m. m.* uppställs med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, 310 mkr. Härav beräknas 33 mkr. för Marvikens kraftstation i enlighet med vad utskottet i det föregående under punkten 47 anfört. På grund härav avstyrker utskottet motionerna I: 464 och II: 553 såvitt nu är i fråga.

Vad slutligen angår den i motionerna I: 292 och II: 352 berörda frågan om vattenfallsstyrelsens eltariffer i det norrländska taxeområdet får utskottet erinra om att detta spørsmål var föremål för prövning av 1964 års riksdag i samband med behandlingen av prop. nr 185 angående riktlinjer för en aktiv lokaliseringsspolitik *m. m.* Härvid avvisades ett motionsvis framställt förslag av samma innebörd som det nu föreliggande (jfr Ba U nr 48 s. 31). Under hänvisning härtill avstyrker utskottet det nu framställda motionsyrkandet.

Under återropande av det anförda hemställer utskottet,

a) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 464 och II: 553, såvitt nu är i fråga, till *Kraftstationer m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 310 000 000 kr.;

b) att motionerna I: 292 och II: 352 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Statens allmänna fastighetsfond

76:o) **Byggnadsarbeten i Malåträsk för Sveriges geologiska undersökning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt III: 1, s. 200) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten i Malåträsk för Sveriges geologiska undersökning* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 330 000 kr.

77:o) **Nybyggnad för Chalmers provningsanstalt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt III: 2, s. 200) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad för Chalmers provningsanstalt* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 685 000 kr.

78:o) **Gemensam administrationsbyggnad för Svenska turisttrafikförbundet m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt III: 3, s. 201 o. 202) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gemensam administrationsbyggnad för Svenska turisttrafikförbundet m. fl.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

Statens utlåningsfonder

79:o) **Statens hantverks- och industrilånefond.** Kungl. Maj:t har (punkt V: 1, s. 202) föreslagit riksdagen att till Statens hantverks- och industrilånefond för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 18 000 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär oförändrad medelsanvisning, vilket anses medge en vidgad utlåningsverksamhet tack vare att de inflytande amorteringarna ökar från år till år.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått dels de i det föregående under punkten 16 omnämnda motionerna I: 89 och II: 113, i vilka såvitt nu är i fråga hemställts att riksdagen måtte besluta att till Statens hantverks- och industrilånefond för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 25 milj. kr. samt att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t dels hemställa om sådan ändring av kungörelsen 1960: 372 § 24 att hantverks- och industrilån må beviljas en och samma sökande till belopp av högst 100 000 kr., dels även uttala att vid tillämpning av samma kungörelse § 9 beträffande »särskilda skäl» för förlängd amorteringstid för industrigarantilån till högst 20 år må beaktas vad i motionerna anförts;

dels ock en inom andra kammaren av herr Andersson i Örebro m. fl. väckt motion (II: 548), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att de i kungörelsen den 3 juni 1960 nr 372 angivna gränserna för företagarför- enings utlåning utan kommerskollegii hörande, enligt gällande regler högst 50 000 kr. till en sökande eller för lån till maskiner högst 75 000 kr., måtte höjas till 150 000 kr.

Beträffande motiveringarna för de ifrågavarande motionsyrkandena hän- visar utskottet till motionerna I: 89 och II: 548.

Utskottet. Under återopande av vad utskottet i det föregående under punkten 16 anfört tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag till investe- ringsanslag under förevarande rubrik och avstyrker yrkandet i motionerna I: 89 och II: 113 såvitt nu är i fråga. Utskottet avstyrker även de i nämnda motioner samt i motionen II: 548 framställda yrkandena angående höjning av gränserna för utlåning ävensom det i förstnämnda motioner gjorda yrkandet avseende amorteringstiden för industrigarantilån.

Utskottet hemställer,

a) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 89 och II: 113, såvitt nu är i fråga, till *Statens hantverks- och industrilånefond* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 18 000 000 kr.;

b) att motionerna I: 89 och II: 113, såvitt de avser höj- ning av gränserna för utlåning, samt motionen II: 548 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

c) att motionerna I: 89 och II: 113, såvitt de avser amorte- ringstiden för industrigarantilån, icke må av riksdagen bi- fallas.

Fonden för låneunderstöd

80:o) **Lån till Aktiebolaget Atomenergi.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt VI: 1, s. 202), vilket innebär en anslagsminskning med 5 000 000 kr., och med erinran om utskottets hemställan under punkten 47 hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till Aktiebolaget Atomenergi* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

81:o) **Lån till Aktiebolaget Atomenergi för uppförande av en atomkraft- station i Marviken.** Kungl. Maj:t har (punkt VI: 2, s. 203) föreslagit riks- dagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett in- vesteringsanslag av 63 000 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 42 milj. kr.

Beträffande den närmare innebörden av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hänvisa till den under punkten 47 lämnade redogörelsen för Marvikenprojektet.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehåft de under punkten 47 omnämnda motionerna I: 464 och II: 553.

Utskottet. Under åberopande av utskottets ställningstagande under punkten 47 i det föregående och då Kungl. Maj:ts förevarande förslag inte givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 464 och II: 553, såvitt nu är i fråga, till *Lån till Aktiebolaget Atomenergi för uppförande av en atomkraftstation i Marviken* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 63 000 000 kr.

82:o) **Lån till utbyggnad av oljelagringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt VI: 3, s. 203—206), vilket innebär en anslagsökning med 4 620 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till utbyggnad av oljelagringen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 64 620 000 kr.

Fonden för förlag till statsverket

83:o) **Dispositionsanslag för legodriften vid vissa staten tillhöriga gruvor i Västerbottens län m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt VIII: 1, s. 206—208), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Dispositionsanslag för legodriften vid vissa staten tillhöriga gruvor i Västerbottens län m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 6 000 000 kr.

Diverse kapitalfonder

84:o) **Förrådsanläggningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt IX: 1, s. 208 o. 209) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förrådsanläggningar m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 7 400 000 kr.

Fondredovisningen av nybyggnad för Svenska reproduktions aktiebolaget

85:o) **Fondredovisningen av nybyggnad för Svenska reproduktions aktiebolaget.** I föregående års statsverksproposition (bil. 12, s. 153) förklarade sig chefen för handelsdepartementet ämna återkomma till frågan om formerna för att upplåta — den numera färdigställda — nybyggnaden för Svenska reproduktions aktiebolaget. Kungl. Maj:t föreslår nu (statsrådsprotokollet s. 13) att nybyggnaden förs över på bolaget och att därvid bolagets aktiekapital skrivs upp med belopp motsvarande byggnadens redovisade värde på statens allmänna fastighetsfond.

Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot vad sålunda föreslagits och hemställer,

att riksdagen må godkänna vad i statsrådsprotokollet förordats angående fondredovisningen av nybyggnaden för Svenska reproduktions aktiebolaget.

86:o) **Väckta motioner om utökning av styrelsen för Institutet för nyttiggörande av forskningsresultat, INFOR.** I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Mattsson* (I: 195) och den andra inom andra kammaren av herrar *Sjönell* och *Gomé*r (II: 245), har hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att antalet ledamöter i styrelsen för INFOR må ökas från fem till sju och antalet suppleanter från tre till fyra, så att företrädare för mindre och medelstora företag kan beredas plats i styrelsen i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag hänvisar utskottet till motionen II: 245.

Utskottet vill erinra om att utskottet i sitt i fjol avgivna utlåtande nr 102 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av INFOR förklarade sig inte kunna finna praktiskt behov föreligga att vidga kretsen av styrelseledamöter utöver fem på sätt i vissa då väckta motioner åsyftades. Riksdagen godkände utskottets ståndpunkt i frågan. Enligt utskottets mening utgör vad som i de nu väckta motionerna anförts till stöd för det däri framförda förslaget om utökning av INFOR:s styrelse inte tillräcklig anledning till avvikelse från fjolårets ställningstagande. Utskottet hemställer därför,

att motionerna I: 195 och II: 245 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

87:o) Uppskjutna frågor. Utskottet kommer framdeles att avge utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

- punkten A 1*: Handelsdepartementet: Avlöningar;
 - punkten A 2*: Handelsdepartementet: Omkostnader;
 - punkten A 4*: Kommittéer m. m.;
 - punkten A 5*: Extra utgifter;
 - punkten E 1*: Statens tekniska forskningsråd;
 - punkten E 2*: Teknisk forskning;
 - punkten G 3*: Ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor: Avlöningar;
 - punkten G 4*: Ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor: Omkostnader;
 - punkten G 5*: Statens pris- och kartellnämnd: Avlöningar;
 - punkten G 6*: Statens pris- och kartellnämnd: Omkostnader;
- vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 9 mars 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Einar Persson, Birger Andersson, Fritz Persson, Rikard Svensson, Söderberg, Bengtson, Per Jacobsson, Herbert Larsson, Källqvist, Hjorth, Åkerlund, Harry Carlsson, Strandberg och Johan Olsson; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Almgren, fröken Elmén, fru Lewén-Eliasson, herrar Bergman, Nihlfors, Lassinantti, Björkman, Blomkvist och Sjönell;

dock att herr Nelander deltagit i stället för herr Ståhl vid behandlingen av punkterna 51—87.

Reservationer

1) vid *punkten 16* (Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader) av herrar *Bengtson, Per Jacobsson, Källqvist, Åkerlund, Harry Carlsson, Strandberg, Johan Olsson, Bohman, Ståhl, Eliasson* i Sundborn, fröken *Elmén*, herrar *Nihlfors, Björkman* och *Sjönell*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Kungl. Maj:ts förslag innebär att förevarande anslag uppräknas från 1,8 till 2,1 milj. kr. Uppräkningsen avser subventionsmedlen, medan administrationskostnadsposten upptagits till samma belopp som för innevarande budgetår, dvs. 1,3 milj. kr. Företagareföreningarnas förbund har beräknat behovet av administrationsanslag till 2,2 milj. kr.

Utskottet delar den i ifrågavarande motioner framförda uppfattningen att administrationsanslaget måste upptas till högre belopp än vad Kungl. Maj:t förordat. De kostnadsstegringar som företagareföreningarna åsamkats genom bl. a. löneavtalen och ett ökat utredningsarbete blir icke täckta genom Kungl. Maj:ts förslag. Inom flera föreningar finns det stort behov av förstärkning av personalresurserna. Att statens stöd till företagareföreningarna varit otillräckligt framgår även av att flera landsting funnit nödvändigt att tillskjuta betydande bidragsbelopp. Sålunda har landstingen sammanlagt ökat sina bidrag till företagareföreningarna från ca 1,7 milj. kr. för budgetåret 1963/64 till ca 2,5 milj. kr. för budgetåret 1965/66. Enligt utskottets mening bör det ankomma på staten att lämna tillräckligt stöd till företagareföreningarnas administration. För nästkommande budgetår finner utskottet nödvändigt att den för administrationsposten avsedda bidragsdelen uppräknas till 1,8 milj. kr. och det sammanlagda bidragsbeloppet sålunda till 2,6 milj. kr.

I de likalydande motionerna I: 48 och II: 58 förordas med hänvisning till den utredning, som länsstyrelsen i Jämtlands län på uppdrag av Kungl. Maj:t utfört rörande befolkningsutveckling och näringsliv i länet, ett särskilt bidrag av 100 000 kr. till företagareföreningen i Jämtlands län för stöd åt småföretagsamheten inom länet. Ett sådant särskilt bidrag utgår f. n. till företagareföreningen i Norrbottens län som stöd åt företagsamheten i Tornedalen. Utskottet anser det angeläget att motionärernas önskemål prövas i samband med fördelningen av bidragsbeloppet inom den ram som utskottet ovan tillstyrkt.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 89 och II: 113, såvitt nu är i fråga, ävensom motionerna I: 48 och II: 58, I: 295 och II: 360, I: 296 och II: 359 samt I: 461 och II: 561,

a) medgiva att statsgaranti för lån till hantverks- och industriföretag m. m. må under budgetåret 1965/66 beviljas intill ett belopp av 55 000 000 kr.;

b) till *Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 600 000 kr.»

2) vid *punkten 47* (Atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi)

a) av herrar *Bohman* och *Björkman*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 460 och II: 550 och att därför utskottets hemställan under c) bort ha följande lydelse:

»c) att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 460 och II: 550, i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att ombildning av Aktiebolaget Atomenergis byggnadsavdelning till fristående företag i enlighet med departementschefens förslag icke bör komma till stånd och att byggnadsavdelningen bör avvecklas successivt allteftersom byggnadsbehoven fyllts;»

b) av herrar *Åkerlund*, *Strandberg*, *Bohman*, *Ståhl* och *Björkman*, vilka ansett att

dels den del av utskottets yttrande, som på s. 18 börjar med »Utskottet har» och på s. 19 slutar med »fortsatta utvecklingen», bort ha följande lydelse:

»Marvikenprojektet är ett led i utvecklingen av det svenska atomkraftprogrammet efter den s. k. tungvattenlinjen. Marviken representerar dock icke det kommersiella slutsteget i atomkraftens planerade utbyggnad för elproduktion. Konkurrerande utvecklingslinjer, bl. a. den s. k. lättvattenlinjen, förefaller redan nu på affärsmässig grund vara konkurrenskraftiga med vatten- och ångkraft, samt förbättras snabbt. Med anledning härav har i de nyssnämnda motionerna kritik riktats mot fullföljande av Marvikenprojektet, såsom icke bärkraftigt från ekonomisk synpunkt. Vattenfallsstyrelsen har för sin del frånsagt sig det ekonomiska ansvaret för projektet. Inte heller den kommunala och den privata elkraftsindustrien har visat intresse för att överta Marviken. Till förmån för Marvikens färdigställande har endast anförts, att erfarenheter kan vinnas därav, framför allt för fortsatt utveckling av tungvattenlinjen med bl. a. nya och större kraftstationer. De stora kostnader, som är förenade med Marvikens utbyggnad liksom med tungvattenlinjens uppföljande över huvud taget, har gjort utskottet tveksamt, huruvida statsmakterna under för handen varande omständigheter också fortsättningsvis bör påtaga sig dessa kostnader. Utvecklingen av andra delar av atomkraftprogrammet har ökat utskottets tveksamhet inför de höga kostnaderna. Sålunda synes uranverket i Ranstad inte kunna drivas ekonomiskt, vartill kommer, att avsättningsmöjligheterna för naturligt uran försämrats genom Marvikens beslutade övergång till drift med anrikat uran. Utskottet vill dock inte motsätta sig, att uranverket, som beräknas bli driftklart vid mitten av innevarande år, provkörs för vinnande av erfarenheter. Då inte heller några andra specificerade omständigheter till stöd för Marvikenprojektet och Ranstad kommit till utskottets kännedom, har atomkraftprogrammet i sin helhet enligt utskottets mening ifrågasatts på så väsentliga punkter att en omprövning nu bör komma till stånd. Utskottet förordar därför att en skyndsam, allsidig utredning av det svenska atom-

kraftprogrammet kommer till stånd genom Kungl. Maj:ts försorg, med fullt beaktande av olika utvecklingsalternativ. Utredningsarbetet bör bedrivas så skyndsamt att Marvikenprojektets färdigställande inte behöver fördröjas, om utredningen skulle visa att detsamma bör fullföljas. I avvaktan på utredningens resultat förordar utskottet att för nästa budgetår anvisas ett sammanlagt belopp av 50 mkr. för Marvikens kraftstation. Härav beräknas 15 mkr. belöpa på anslaget till kraftstationer m. m. och 35 mkr. på fonden för låneunderstöd. Det bör emellertid få ankomma på Kungl. Maj:t att vidta den jämkning beträffande fördelningen av sistnämnda båda belopp som kan finnas av omständigheterna påkallad. Hemställan om anslag för nu angivna ändamål gör utskottet i det följande under vederbörande punkter på kapitalbudgeten. Skulle den i det föregående angivna utredningen utvisa att vid ett fullföljande av Marvikenprojektet ytterligare anslagsmedel erfordras torde sådana få anvisas på tilläggsstat för nästa budgetår.»

dels ock utskottets hemställan under d) bort ha följande lydelse:

»d) att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 464 och II: 553 såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.»

3) vid *punkten 51* (Statens institut för konsumentfrågor: Avlöningar) av herrar *Bengtson, Per Jacobsson, Källqvist, Harry Carlsson, Johan Olsson, Eliasson* i Sundborn, fröken *Elmén*, herrar *Nihlfors, Nelander* och *Sjönell*, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 21, som börjar med »I motionerna» och slutar med »i ämnet», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 86 och II: 115 hemställes att riksdagen måtte besluta, att upplysningscentraler för konsumentfrågor inrättas i Göteborg, Malmö och Umeå samt i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att frågan om att till dessa upplysningscentraler knytes lokala konsumentgrupper upptages till prövning. I enlighet med den uppfattning som reservationsvis framfördes förra året anser utskottet att anordnande av lokala upplysningscentraler för konsumentfrågor skulle vara av stort värde för effektivare upplysningsverksamhet. Dylika upplysningscentraler borde lämpligen i enlighet med konsumentupplysningsutredningens förslag inrättas i Göteborg, Malmö och Umeå. Utskottet delar vidare den i motionerna framförda uppfattningen att ett utbyte av erfarenheter och ett samarbete mellan konsumentupplysare och konsumenterna själva torde vara ett led i detta upplysningsarbete. Frågan om knytande av särskilda konsumentgrupper till upplysningscentralerna bör därför enligt utskottets mening prövas i samband med inrättandet av dessa upplysningscentraler. I anledning av motionerna I: 86 och II: 115 förordar utskottet sålunda att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag till inrättande av upplysningscentraler för konsumentfrågor i Göteborg, Malmö

och Umeå samt att Kungl. Maj:t i samband därmed prövar huruvida till dessa upplysningscentraler bör knytas lokala konsumentgrupper.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 86 och II: 115, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att förslag om inrättande av upplysningscentraler för konsumentfrågor i Göteborg, Malmö och Umeå föreläggs riksdagen samt att Kungl. Maj:t i samband därmed prövar huruvida till dessa upplysningscentraler bör knytas lokala konsumentgrupper.»

4) vid *punkten 56* (Bidrag till varudeklarationsnämnden) av herrar *Bengtson, Per Jacobsson, Källqvist, Harry Carlsson, Strandberg, Johan Olsson, Bohman, Eliasson* i Sundborn, fröken *Elmén*, fru *Lewén-Eliasson*, herrar *Nihlfors, Björkman, Nelander* och *Sjönell*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Varudeklarationsnämndens verksamhet har under senare år expanderat kraftigt och vunnit stor uppskattning såväl hos konsumenterna som hos näringslivet. Vissa av nämndens arbetsuppgifter, nämligen främst kontroll av tillämpningen av varufakta och information till de handelsanställda om varudeklarationerna och deras innehåll, har på grund av bristande personella resurser inte kunnat fullgöras på ett tillfredsställande sätt. Därtill kommer ett behov av att avlasta nämndens tekniker arbetet att besvara det ökande antalet förfrågningar om deklarerationer och normer genom att för detta ändamål anställa särskild arbetskraft. En erforderlig översyn och komplettering av många äldre normer har också måst eftersättas på grund av personalbrist. Utskottet, som finner att nämnden för att kunna fullgöra dessa uppgifter på ett tillfredsställande sätt måste ges ökade anslag främst för anställande av ytterligare personal, biträder därför det i motionerna I: 198 och II: 241 framställda yrkandet att anslaget till bidrag till varudeklarationsnämnden uppräknas med 100 000 kr. och sålunda för budgetåret 1965/66 utgår med 500 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 198 och II: 241, till *Bidrag till varudeklarationsnämnden* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 500 000 kr.»

5) vid *punkten 70* (Avsättning till fonden för idrottens främjande)

a) av herrar *Bengtson, Per Jacobsson, Källqvist, Åkerlund, Harry Carlsson, Strandberg, Johan Olsson, Bohman, Eliasson* i Sundborn, fröken *Elmén*, herrar *Nihlfors, Björkman, Nelander* och *Sjönell*, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 27, som börjar med »Enligt Kungl. Maj:ts» och slutar med »inte förorda», bort ha följande lydelse:

»Till fonden för idrottens främjande skall enligt Kungl. Maj:ts förslag anvisas 20 375 000 kr., varav 375 000 kr. skall avse ridsportens främjande, till vilket ändamål anslag tidigare utgått över nionde huvudtiteln. I motionerna I: 260 och II: 237 föreslås att anslaget uppräknas till 22 milj. kr. Utskottet vill understryka angelägenheten av ett ökat stöd till den för folkhälsan viktiga idrottsverksamheten, såväl den till riksidsrottsförbundet direkt anknutna verksamheten som skol- och ungdomsidrotten i stort, korporationsidrotten och den s. k. handikappidrotten. Såsom framhållits i de ovannämnda motionerna är det av särskild vikt, att staten i ökad utsträckning stimulerar kommunerna till anordnande av idrottsplatser, simhallar och andra idrottsanläggningar. Utskottet tillstyrker därför motionerna.»

dels ock utskottets hemställan under a) bort ha följande lydelse:

»a) att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 260 och II: 237, till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 22 000 000 kr.;»

b) av herrar *Per Jacobsson, Harry Carlsson, fröken Elmén, herrar Neland* och *Sjönell*, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 28, som börjar med »I motionerna» och slutar med »Nordiska rådet», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 199 och II: 244 yrkas att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära att av förevarande anslag intet belopp får användas för boxningsändamål och att ett visst belopp i stället skall användas till idrott för handikappade. Utskottet vill erinra om att frågan om boxningssportens skadeverkningar varit föremål för utredning av särskilt tillkallad sakkunnig. Utredningsmannen har — under framhållande av att den svenska boxningssporten domineras av amatörboxningen — förklarat att en expansion av den professionella boxningen i Sverige synes olämplig. Vid remissbehandlingen av sakkunnigbetänkandet har ett flertal remissinstanser ställt sig negativa till boxningen och funnit att den icke bör understödjas med offentliga medel. Sålunda har medicinalstyrelsen anmärkt att boxningen är den enda sportgren, där den som avsiktligt tillfogar motståndaren en svår skada ej diskvalificeras utan i stället utropas som segrare. Medicinska fakulteten i Göteborg har ansett boxning vara en sport med ur medicinska synpunkter allvarliga risker och att den, oberoende av riskernas kvantitativa fördelning, intar en särställning såsom en aggressiv, på skadegörelse inriktad sport och därför ur medicinsk synpunkt måste anses som hälsovådlig. Enligt socialstyrelsens mening bör det icke komma i fråga att understödja boxningssporten med allmänna medel. Utskottet anser med hänsyn härtill övertygande skäl tala för att i enlighet med det i motionerna I: 199 och II: 244 gjorda yrkandet ingen del av anslaget till fonden för idrottens främjande får disponeras för stöd åt boxningssporten.»

dels ock utskottets hemställan under c) bort ha följande lydelse:

»c) att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 199 och II: 244, besluta att ifrågakvarande anslag icke må disponeras för stöd åt boxningssporten.»

6) vid *punkten 71* (Avsättning till fonden för friluftslivets främjande) av herrar *Bengtson, Per Jacobsson, Källqvist, Harry Carlsson, Johan Olsson, Eliasson* i Sundborn, fröken *Elmén*, herrar *Bergman, Nihlfors, Nelander* och *Sjönell*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Anslaget till fonden för friluftslivets främjande föreslås av Kungl. Maj:t höjt med 400 000 kr. till 3 milj. kr. Trots det redan tidigare dokumenterade behovet av ökade ekonomiska insatser från statens sida på detta område bör enligt departementschefen ytterligare höjning av anslaget icke ske förrän i samband med ställningstagande till 1962 års fritidsutrednings slutbetänkande. Fritidsutredningen konstaterade emellertid redan 1963 i en promemoria, att en betydande ökning av svenska folkets fritidsaktiviteter ägt rum och att som följd därav det fanns ett omedelbart behov av ökade statliga insatser till olika slag av friluftsanläggningar. I promemorian pekades också på nödvändigheten av att säkerställa tillräckliga markområden i anslutning till dessa. Utredningen ansåg, att statsbidrag i fortsättningen borde utgå även för dylika markförvärv. Utskottet vill starkt understryka dessa synpunkter. Det är angeläget att marken köpes i stället för att arrenderas. Ju snabbare inköpen kan ske desto lägre pris kan man räkna med, och en omedelbar ökning av fondens resurser är alltså även från denna synpunkt önskvärd. Mot den bakgrunden föreslog fritidsutredningen att för budgetåret 1964/65 måtte avsättas ett anslag till fonden för friluftslivets främjande på totalt 5,1 milj. kr. Utskottet tillstyrker att anslaget för nästa budgetår upptas med detta belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 3 och II: 3, I: 194 och II: 242 samt I: 458 och II: 557 ävensom med bifall till motionerna I: 297 och II: 355 till *Avsättning till fonden för friluftslivets främjande* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 5 100 000 kr.»

7) vid *punkten 75* (Kraftstationer m. m.)

a) av herrar *Åkerlund, Strandberg, Bohman* och *Björkman*, vilka under förutsättning av bifall till den med 2 b) betecknade reservationen ansett att *dels* det stycke i utskottets yttrande på s. 31, som börjar med »Utskottet tillstyrker» och slutar med »i fråga», bort ha följande lydelse:

»Under återopande av vad utskottet anfört under punkten 47 i fråga om Marvikens kraftstation tillstyrker utskottet, i anledning av motionerna I: 464 och II: 553 såvitt nu är i fråga, att förevarande anslag upptas med 292 mkr. eller 18 mkr. mindre än enligt Kungl. Maj:ts förslag.»

dels ock utskottets hemställan under a) bort ha följande lydelse:

a) att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 464 och II: 553, såvitt nu är i fråga, till *Kraftstationer m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 292 000 000 kr.;»

b) av herrar *Bengtson, Johan Olsson, Eliasson* i Sundborn och *Sjönell*, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 31, som börjar med »Vad slutligen» och slutar med »framställda motionsyrkandet», bort ersättas med text av följande lydelse:

»För skapande av gynnsammare förutsättningar för industrin i Norrland föreslog kommittén för näringslivets lokalisering sänkning av kostnaderna för elkraft med 10 % inom vattenfallsstyrelsens norrländska område. Av olika skäl godtogs inte förslaget i propositionen nr 185 till 1964 års riksdag angående riktlinjerna för lokaliseringpolitiken.

I motionerna I: 292 och II: 352 föreslås skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om Kungl. Maj:ts medverkan till en sänkning av vattenfallsstyrelsens eltariffer i det norrländska taxeorrådet enligt lokaliseringsutredningens förslag. Med anknytning till vad kommittén för näringslivets lokalisering framhållit erinrar motionärerna om att de industribranscher, som har särskilt höga elkraftkostnader, i Norrland svarar för en avsevärt större del av industrins totala produktion än i landet i övrigt. Räknat per arbetare är förbrukningen av elektrisk kraft inom industrin tre gånger större i Norrland än i Svealand. Priset på elektrisk kraft spelar därför större roll för det norrländska än för det mellansvenska näringslivet. En sänkning av elkraftskostnaderna är sålunda av betydelse för strävandena att stärka de norrländska företagens konkurrenskraft och därmed deras förutsättningar för ökad produktion och sysselsättning.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att elkraftskostnadernas storlek är av särskild betydelse för det norrländska näringslivet och att lägre eltaxor skulle verksamt stödja och stimulera såväl befintlig som ny företagssamhet inom Norrland. Frågan om lämpligaste sättet att åstadkomma detta önskemål torde dock erfordra ytterligare prövning.»

dels ock utskottets hemställan under b) bort ha följande lydelse:

»b) att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 292 och II: 352, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört angående sänkning av eltaxorna inom det norrländska taxeorrådet.»

8) vid punkten 79 (Statens hantverks- och industrilånefond) av herrar Bengtson, Per Jacobsson, Källqvist, Åkerlund, Harry Carlsson, Strandberg, Johan Olsson, Bohman, Eliasson i Sundborn, fröken Elmén, herrar Nihlfors, Björkman, Nelander och Sjönell, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Enligt de 1960 fastställda bestämmelserna får hantverks- och industrilån beviljas en och samma sökande till belopp av sammanlagt högst 50 000 kr. eller, i fråga om lån för anskaffning av maskiner, 75 000 kr. Om särskilda förhållanden föreligger, kan företagareförening bevilja lån till högre belopp, dock icke utan kommerskollegii medgivande. I motionerna I: 89 och II: 113 föreslås, att det generella maximibeloppet, avseende såväl maskinlån som lån i övrigt, skall utgöra 100 000 kr., och i motionen II: 548 föreslås ett generellt maximibelopp av 150 000 kr. Utskottet delar motionärernas uppfattning, att kostnadsutvecklingen nödvändiggör en höjning av lånegränsen, och tillstyrker, att maximibeloppet fastställs till 100 000 kr. i fråga om såväl lån för maskinanskaffning som lån i övrigt. Om särskilda förhållanden därtill föranleder, bör lån med kommerskollegii medgivande kunna lämnas till högre belopp. Utskottet tillstyrker även vad i de förstnämnda motionerna förordats beträffande amorteringstidens längd.

Mot bakgrunden av det anförda anser utskottet en höjning av investeringsanslaget till hantverks- och industrilånefonden erforderlig. Såväl kommerskollegium som Företagareföreningarnas förbund beräknar, att det föreliggande utlåningsbehovet nödvändiggör ett väsentligt högre anslagsbelopp. Nuvarande kreditåtstramning drabbar särskilt de mindre företagen och medför svårigheter för dem att skaffa erforderligt kapital för rationalisering och effektivisering. Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet det i motionerna I: 89 och II: 113 framförda förslaget om höjning av investeringsanslaget till 25 milj. kr., vilket överensstämmer med vad kommerskollegium äskat.

Utskottet hemställer,

a) att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 89 och II: 113, såvitt nu är i fråga, till *Statens hantverks- och industrilånefond* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 25 000 000 kr.;

b) att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 89 och II: 113, såvitt nu är i fråga, samt i anledning av motionen II: 548, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av kungörelsen den 3 juni 1960 om statligt kreditstöd till hemslöjd, hantverk och småindustri (nr 372), att företagareförening utan kommerskollegii hörande må äga bevilja en och samma sökande hantverks- och industrilån intill ett belopp av sammanlagt högst 100 000 kr.;

c) att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 89 och II: 113, såvitt nu är i fråga, uttala att vid tillämpning av kungörelsen 1960: 372, § 9, beträffande 'särskilda skäl' för förlängd amorteringstid för industrigarantilån till högst 20 år bör beaktas vad utskottet anfört.»

9) vid *punkten 81* (Lån till Aktiebolaget Atomenergi för uppförande av en atomkraftstation i Marviken) av herrar *Åkerlund, Strandberg, Bohman* och *Björkman*, vilka under förutsättning av bifall till den med 2 b) betecknade reservationen ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under återopande av utskottets ställningstagande under punkten 47 i det föregående hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 464 och II: 553, såvitt nu är i fråga, till *Lån till Aktiebolaget Atomenergi för uppförande av en atomkraftstation i Marviken* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 35 000 000 kr.»

10) vid *punkten 86* (Väckta motioner om utökning av styrelsen för Institutet för nyttiggörande av forskningsresultat, INFOR) av herrar *Bengtson, Per Jacobsson, Källqvist, Harry Carlsson, Johan Olsson, Eliasson* i Sundborn, fröken *Elmén*, herrar *Nihlfors, Nelander* och *Sjönell*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Såsom framhålles i motionerna är de utsedda ledamöterna och suppleanterna av styrelsen för INFOR företrädare för storföretag, bankväsen eller statsdepartement. Utskottet finner det angeläget, att institutets styrelse får en så kvalificerad sammansättning som möjligt och sålunda innesluter framstående sakkunskap inom olika områden av teknik och industri. De mindre och medelstora företagen, för vilka INFOR:s verksamhet måste anses vara av särskilt stor betydelse, bör sålunda också vara representerade i styrelsen. Utskottet tillstyrker därför motionsyrkandet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 195 och II: 245, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att antalet ledamöter i styrelsen för INFOR ökas från fem till sju och antalet suppleanter i styrelsen från tre till fyra, så att företrädare för mindre och medelstora företag kan beredas plats i styrelsen i enlighet med vad utskottet anfört.»